

۱۰۱. در محل تقاطع خط d و خط $x = 4$ در بالای محور x ها، زاویه حاده 30° ایجاد شده است. اگر خط محور طولها را

۱۲۵

در نقطه‌ای با طول $4 > x'$ قطع نماید، شیب این خط کدام است؟

$$\sqrt{3} \quad (4)$$

$$-\sqrt{3} \quad (3)$$

$$\frac{\sqrt{3}}{3} \quad (2)$$

$$-\frac{\sqrt{3}}{3} \quad (1)$$

۱۰۲. خطی با جهت مثبت محور x ها زاویه 120° می‌سازد و از نقطه $A = \begin{bmatrix} 2 \\ 4 \end{bmatrix}$ می‌گذرد. عرض از مبدأ این خط کدام است؟

$$-4 - \frac{2}{\sqrt{3}} \quad (4)$$

$$3 + \frac{2}{\sqrt{3}} \quad (3)$$

$$-4 - \sqrt{3} \quad (2)$$

$$4 + 2\sqrt{3} \quad (1)$$

۱۰۳. امتداد خطی که از نقطه $(-1, 3)$ گذشته و با راستای منفی محور x ها زاویه 30° می‌سازد محورهای مختصات را در نقاط A و B قطع می‌کند. مساحت مثلث OAB (مبدأ مختصات) کدام است؟

$$\frac{28\sqrt{3}}{6} \quad (4)$$

$$\frac{14\sqrt{3}-9}{3} \quad (3)$$

$$\frac{28\sqrt{3}-18}{3} \quad (2)$$

$$\frac{14\sqrt{3}-9}{6} \quad (1)$$

درس سوم: روابط بین نسبت‌های مثلثاتی

اتحادهای مثلثاتی

۱) $\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$

۵) $1 + \cot^2 \theta = \frac{1}{\sin^2 \theta}$

۲) $\tan \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta}$

۶) $\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 - 2 \sin^2 \theta \cos^2 \theta$

۳) $\cot \theta = \frac{\cos \theta}{\sin \theta} = \frac{1}{\tan \theta}$

۷) $\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 - 3 \sin^2 \theta \cos^2 \theta$

۴) $1 + \tan^2 \theta = \frac{1}{\cos^2 \theta}$

مثال تساوی‌های زیر را ثابت کنید.

لف) $1 + \cot^2 \theta = \frac{1}{\sin^2 \theta}$

پاسخ) $1 + \tan^2 \theta = \frac{1}{\cos^2 \theta}$

لف) $1 + \cot^2 \theta = 1 + \frac{\cos^2 \theta}{\sin^2 \theta} = \frac{\sin^2 \theta + \cos^2 \theta}{\sin^2 \theta} = \frac{\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1}{\sin^2 \theta} \rightarrow 1 + \cot^2 \theta = \frac{1}{\sin^2 \theta}$

پاسخ) $1 + \tan^2 \theta = 1 + \frac{\sin^2 \theta}{\cos^2 \theta} = \frac{\cos^2 \theta + \sin^2 \theta}{\cos^2 \theta} = \frac{\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1}{\cos^2 \theta} \rightarrow 1 + \tan^2 \theta = \frac{1}{\cos^2 \theta}$

مثال تساوی‌های زیر را ثابت کنید.

لف) $\sin^4 \theta + \cos^4 \theta = 1 - 2 \sin^2 \theta \cos^2 \theta$

پاسخ) $\sin^4 \theta + \cos^4 \theta = 1 - 3 \sin^2 \theta \cos^2 \theta$

لف) $a^2 + b^2 = (a+b)^2 - 2ab \rightarrow \sin^2 \theta + \cos^2 \theta = (\sin^2 \theta)^2 + (\cos^2 \theta)^2 =$

$$(\sin^2 \theta + \cos^2 \theta)^2 - 2 \sin^2 \theta \cos^2 \theta = 1^2 - 2 \sin^2 \theta \cos^2 \theta = 1 - 2 \sin^2 \theta \cos^2 \theta$$

پاسخ) $a^2 + b^2 = (a+b)^2 - 2ab(a+b) \Rightarrow \sin^2 \theta + \cos^2 \theta = (\sin^2 \theta)^2 + (\cos^2 \theta)^2 =$

$$(\sin^2 \theta + \cos^2 \theta)^2 - 2 \sin^2 \theta \cos^2 \theta (\sin^2 \theta + \cos^2 \theta) = 1^2 - 2 \sin^2 \theta \cos^2 \theta \times 1 = 1 - 2 \sin^2 \theta \cos^2 \theta$$

$$1 - 2 \sin x \cos x = (\sin x - \cos x)^2$$

$$1 + 2 \sin x \cos x = (\sin x + \cos x)^2$$

ا $\frac{\cos x}{1 + \sin x} = \frac{1 - \sin x}{\cos x}$

ب $\tan x + \cot x = \frac{1}{\sin x \cos x}$

ج $\sqrt{1 - 2 \sin x \cos x} = |\sin x - \cos x|$

مثال تساوی‌های زیر را ثابت کنید.

ا $\frac{\cos x}{1 + \sin x} \times \frac{(1 - \sin x)}{(1 - \sin x)} = \frac{\cos x(1 - \sin x)}{(1 + \sin x)(1 - \sin x)} = \frac{\cos x(1 - \sin x)}{1 - \sin^2 x} = \frac{\cos x(1 - \sin x)}{\cos^2 x} = \frac{1 - \sin x}{\cos x}$

پاسخ

ب $\tan x + \cot x = \frac{\sin x}{\cos x} + \frac{\cos x}{\sin x} = \frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\cos x \sin x} = \frac{1}{\sin x \cos x}$

ج $\sqrt{1 - 2 \sin x \cos x} = \sqrt{\underbrace{(\sin^2 x + \cos^2 x) - 2 \sin x \cos x}_{1}} = \sqrt{\sin^2 x - 2 \sin x \cos x + \cos^2 x} = \sqrt{(\sin x - \cos x)^2} = |\sin x - \cos x|$

مثال اگر $\tan x = -3$ ، حاصل عبارت $\frac{4 \sin x - 3 \cos x}{5 \sin x + 4 \cos x}$ را به دست آورید.

پاسخ

$$\tan x = -3 \Rightarrow \cos x \neq 0.$$

$$\begin{aligned} \frac{4 \sin x - 3 \cos x}{5 \sin x + 4 \cos x} &\xrightarrow{\text{صورت و مخرج را بر } \cos x \text{ تقسیم می‌کنیم}} \frac{\frac{4 \sin x - 3 \cos x}{\cos x}}{\frac{5 \sin x + 4 \cos x}{\cos x}} = \frac{\frac{4 \sin x}{\cos x} - \frac{3 \cos x}{\cos x}}{\frac{5 \sin x}{\cos x} + \frac{4 \cos x}{\cos x}} = \\ &\xrightarrow{\tan x = -3 \quad \tan x = -3} \frac{\frac{4(-3) - 3}{5(-3) + 4}}{\frac{-15}{-11}} = \frac{15}{11} \end{aligned}$$

پرسش‌های جهارزینی

۱۰۴. **نکته** کدام جفت از اعداد زیر نمی‌توانند مقادیر سینوس و کسینوس یک زاویه باشند؟

$$\frac{3}{8} \text{ و } \frac{7}{8} \quad (4)$$

$$\frac{15}{17} \text{ و } \frac{8}{17} \quad (3)$$

$$0^\circ \text{ و } 1^\circ \quad (2)$$

$$-\frac{4}{5} \text{ و } \frac{3}{5} \quad (1)$$

۱۰۵. اگر θ زاویه حاده و $\sin \theta = 0 / 96$ باشد، مقدار $\sin \theta - \cos \theta$ کدام است؟

$$0 / 68 \quad (4)$$

$$0 / 66 \quad (3)$$

$$0 / 62 \quad (2)$$

$$0 / 72 \quad (1)$$

(مسابقات ریاضی کانگرو ۱۹۹۱)

۱۰۶. اگر $\sin x = 0 < x < 90^\circ$ و $\cos x = \frac{1}{10}$ برابر است با:

$$\frac{9\sqrt{11}}{100} \quad (4)$$

$$\frac{1}{10} \quad (3)$$

$$\frac{3\sqrt{11}}{10} \quad (2)$$

$$\frac{9}{10} \quad (1)$$

۱۰۷. حاصل $A = 4 \sin^2 15^\circ - 3 \tan^2 30^\circ + 4 \cos^2 15^\circ$ کدام است؟

$$-3 \quad (4)$$

$$1 \quad (3)$$

$$-1 \quad (2)$$

$$3 \quad (1)$$

۱۰۸. اگر θ زاویه‌ای حاده و $y = 2 \sin \theta$ و $x = \frac{1}{3} \cos \theta$ باشد، آنگاه کدام درست است؟

$$36y^2 + x^2 = 9 \quad (4)$$

$$36y^2 + x^2 = 4 \quad (3)$$

$$y^2 + 36x^2 = 9 \quad (2)$$

$$y^2 + 36x^2 = 4 \quad (1)$$

(کانگرو)

۱۰۹. عبارت $\tan^2 \theta \cos^2 \theta + \cot^2 \theta \sin^2 \theta$ برابر است با:

$$\tan^2 \theta \quad (4)$$

$$\sin^2 \theta \quad (3)$$

$$\cos^2 \theta \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

(کنکور)

۱۲۷

$$\sin^2 \theta \quad (4)$$

۱۱۰. حاصل عبارت $\cos \theta(\cos \theta + \sin \theta \tan \theta)$ برابر است با:

۱) (۳)

۲) (۲)

$\cos^2 \theta \quad (1)$

(کنکور)

$$-1 \quad (4)$$

۱۱۱. حاصل $(1 + \tan \theta)(1 + \cot \theta) - \frac{1}{\sin \theta \cos \theta}$ برابر با کدام است؟

۳) صفر

۱) (۲)

۲) (۱)

(کنکور)

$$-\cos^2 \theta \quad (4)$$

$$\cos^2 \theta \quad (3)$$

$$-\sin^2 \theta \quad (2)$$

$$\sin^2 \theta \quad (1)$$

(کنکور)

$$\cos^4 \theta - \sin^4 \theta \quad (4)$$

$$2\cos^2 \theta - 1 \quad (3)$$

۱۱۲. عبارت $\cos^2 \theta - \sin^2 \theta$ با کدام برابر نیست؟

۱) (۱)

$2\sin \theta \cos \theta - 1 \quad (1)$

(کنکور)

$$\frac{1}{\cos^2 \theta} \quad (4)$$

$$\frac{1}{\sin^2 \theta} \quad (3)$$

$$\cot^2 \theta \quad (2)$$

$$\tan^2 \theta \quad (1)$$

(کنکور)

$$2\cot^2 \theta \quad (4)$$

$$2\cos^2 \theta \quad (3)$$

$$\frac{\sin \theta}{(\sin \theta)^{-1} + 1} + \frac{\sin \theta}{(\sin \theta)^{-1} - 1} \quad (2)$$

$$2\tan^2 \theta \quad (1)$$

$$2\sin^2 \theta \quad (1)$$

(کنکور)

$$1 - 2\sin^2 \theta \quad (4)$$

$$1 - 2\cos^2 \theta \quad (3)$$

$$2\tan^2 \theta \quad (2)$$

$$2\cot^2 \theta \quad (1)$$

(کنکور)

$$0 \quad (4)$$

$$1 + \cot \theta \quad (3)$$

$$\tan \theta \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۱۱۹. اگر $\alpha = \frac{1}{4}\pi$ و $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$ باشد، انتهای کمان α در کدام ناحیه قرار می‌گیرد؟ (کمان α در موقعیت استاندارد است).

۴) اول یا چهارم

۳) سوم یا چهارم

۲) دوم یا سوم

۱) اول یا دوم

(کنکور)

۵) باشد، انتهای کمان x در کدام ناحیه است؟

۴) چهارم

۳) سوم

۲) دوم

۱) اول

(کنکور)

۲) (۴)

۱) (۳)

۲) صفر

-۱

(کنکور)

$$2\cos \theta \quad (4)$$

$$-\cos^2 \theta \quad (3)$$

$$\cos^2 \theta \quad (2)$$

$$\sin^2 \theta \quad (1)$$

(کنکور)

$$\frac{\cos \theta}{1 + \sin \theta} \quad (4)$$

$$\frac{\sin \theta}{1 - \cos \theta} \quad (3)$$

$$1 + \cot \theta \quad (2)$$

$$1 + \tan \theta \quad (1)$$

(کنکور)

۴) صفر

۳) صفر

۲) (۲)

-۲

(مشابه کنکور)

۴) (۴)

۳) (۳)

۲) (۲)

۱) (۱)

۱۲۵. مقدار عبارت $y = (\tan x + \cot x)^2 - \tan^2 x - \cot^2 x$ کدام است؟

۱۲۶. اگر $\tan \theta = \sqrt{x} - 2$ و $\cot \theta = \sqrt{x} + 2$ در این صورت مقدار x کدام است؟

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۵) ۱

(نکلور)

۱۲۷. اگر $A = \frac{4}{\cos x} - \frac{3}{\sin x}$ باشد، حاصل $\tan x = \frac{3}{4}$ کدام است؟

۱) ۴

۳) ۳

-۱) ۲

۱) صفر

۱۲۸. اگر آنگاه مقدار کسر $\frac{\sin x + 3 \cos x}{\sin x - 3 \cos x}$ کدام است؟

-۱) ۲

۳) ۳

-۴) ۲

۴) ۱

۱۲۹. رابطه $\sqrt{\frac{1-\sin x}{1+\sin x}} = \frac{1}{\cos x} - \tan x$ وقتی برقرار است که انتهای x در ..... واقع باشد.

۴) در هر ناحیه

۳) ناحیه اول یا سوم

۲) ناحیه اول یا چهارم

۱) ناحیه اول یا دوم

۱۳۰. اگر $\sqrt{1+m \tan x} = \frac{1}{\cos x}$ و انتهای کمان x در ربع چهارم باشد، m چگونه است؟

$m < 0$ ۴)

$m > 0$ ۳)

$|m| < 1$ ۲)

$|m| > 1$ ۱)

(مشابه آزاد ریاضی ۱۸۹)

۱۳۱. اگر $\frac{\gamma \cos x}{\sin x + 3 \cos x}$ باشد، $\cot x$ کدام است؟

-۱) ۴

۱) ۳

-۲) ۲

۲) ۱

(آزاد ریاضی ۱۸۵)

۱۳۲. اگر $\cos x = \frac{\sqrt{5}}{3}$ و انتهای کمان x در ربع اول باشد، $\tan x$ کدام است؟

۲) ۴

$8\sqrt{5}$ ۳)

$\sqrt{5}$ ۲)

$2\sqrt{5}$ ۱)

۱۳۳. مسئلہ هرگاه سینوس زاویه حاده α برابر با k باشد، تائزانت زاویه α کدام است؟

$\frac{1}{\sqrt{1-k^2}}$ ۴)

$\frac{k}{\sqrt{1-k^2}}$ ۳)

$\frac{1}{\sqrt{1+k^2}}$ ۲)

$\frac{k}{\sqrt{1+k^2}}$ ۱)

(نکلور)

$\sin \theta \cos \theta$ ۴)

$\sin \theta + \cos \theta$ ۳)

$\cos \theta$ ۲)

$\sin \theta$ ۱)

(نکلور)

$\cot^3 \theta$ ۴)

$\cos^3 \theta$ ۳)

۱) ۲

۱) صفر

۱۳۶. مسئلہ اگر $\sin x > 0$ و $\cot x = -2$ باشد، مقدار $\cos x$ چقدر است؟

$-\frac{2\sqrt{5}}{5}$ ۴)

$\frac{\sqrt{3}}{3}$ ۳)

$\frac{2\sqrt{5}}{5}$ ۲)

$-\frac{\sqrt{3}}{3}$ ۱)

۱۳۷. اگر $\sin \theta = \frac{3}{5}$ و θ زاویه‌ای منفجحه باشد ($90^\circ < \theta < 180^\circ$)، حاصل $\tan \theta + \frac{1}{\cos \theta}$ کدام است؟

۲) ۴

۱) ۳

۱) ۲

-۲) ۱

۱۳۸. اگر $\frac{1}{\sin x \cos x}$ باشد، حاصل $\frac{\sin x + 2 \cos x}{2 \sin x - \cos x} = 2$ کدام است؟

$-\frac{12}{25}$ ۴)

$\frac{12}{25}$ ۳)

$-\frac{25}{12}$ ۲)

$\frac{25}{12}$ ۱)

۱۳۹. مسئلہ اگر انتهای کمان x در ناحیه سوم مثلثاتی باشد و داشته باشیم $\tan x - 3 \cot x = 2$ ، آنگاه مقدار $\cos x$ کدام است؟ (کمان x در موقعیت استاندارد است).

$\frac{\sqrt{10}}{5}$ ۴)

$-\frac{1}{\sqrt{10}}$ ۳)

$\frac{\sqrt{5}}{10}$ ۲)

$\frac{\sqrt{5}}{5}$ ۱)

(نکته)

۱۲۹

$$3x + 4y^2 \quad (4)$$

$$3x - 4y^2 \quad (3)$$

$$4x + 4y^2 \quad (2)$$

$$4x + 4y^2 \quad (1)$$

(نکته)

۱۴۰. با فرض $\cos \theta = \frac{\sqrt{3}}{3}$ ، حاصل عبارت $\sin^4 \theta - \cos^4 \theta + \frac{1}{1 + \tan^2 \theta}$ کدام است؟

$$\frac{2}{3} \quad (4)$$

$$\frac{1}{2} \quad (3)$$

$$\frac{4}{9} \quad (2)$$

$$\frac{1}{3} \quad (1)$$

(نکته)

۱۴۱. به ازای کدام مقدار A ، تساوی $\frac{1}{\cos^4 x} + \frac{A}{\cos^2 x} = \tan^4 x - 1$ یک اتحاد است؟

$$-2 \quad (4)$$

$$-1 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۱۴۲. اگر برای هر x رابطه $\cos^4 x = A \cos^4 x - B \cos^2 x + \frac{A}{B}$ کدام است؟

$$4 \quad (4)$$

$$-4 \quad (3)$$

$$16 \quad (2)$$

$$-16 \quad (1)$$

۱۴۳. رسم‌وار اگر θ زاویه‌ای حاده باشد و $\cot \theta = \frac{a-b}{a+b}$ ، آنگاه $\sin \theta$ کدام است؟

$$\frac{a-b}{\sqrt{a^2+b^2}} \quad (4)$$

$$\frac{a+b}{\sqrt{a^2+b^2}} \quad (3)$$

$$\frac{\sqrt{a^2+b^2}}{a-b} \quad (2)$$

$$\frac{a+b}{\sqrt{a^2+b^2}} \quad (1)$$

۱۴۴. اگر $\sin x = \frac{1}{b}$ و $\cot x = a+2$ کدام رابطه درست است؟

$$(a+2)^2 + b^2 = 1 \quad (4)$$

$$(a+1)^2 + b^2 = 1 \quad (3)$$

$$b^2 = 1 + (a+2)^2 \quad (2)$$

$$a^2 + b^2 = 2ab \quad (1)$$

(مسابقات ریاضی آمریکا)

۱۴۵. اگر $\sin x$ برابر است با: که در آن $0^\circ < x < 90^\circ$ و $a > b > 0$ ، آنگاه $\tan x = \frac{ab}{a^2 - b^2}$

$$\frac{2ab}{a^2 + b^2} \quad (4)$$

$$\frac{\sqrt{a^2 - b^2}}{ab} \quad (3)$$

$$\frac{\sqrt{a^2 - b^2}}{2a} \quad (2)$$

$$\frac{b}{a} \quad (1)$$

(مشابه نکته)

۱۴۶. نکته‌وار اگر $\sin^4 x \cos^4 x + \cos^4 x = \frac{3}{4}$ باشد، مقدار $\sin^2 x \cos^2 x$ کدام است؟

$$\frac{1}{8} \quad (4)$$

$$\frac{1}{4} \quad (3)$$

$$\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$0 \quad (1)$$

۱۴۷. حاصل عبارت $\frac{(1 - 2 \sin x \cos x)(1 + 2 \sin x \cos x) + 2 \sin^2 x \cos^2 x}{\sin^2 x + \cos^2 x}$ چیست؟

$$1 \quad (4)$$

$$1 - \sin^2 x \cos^2 x \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$0 \quad (1)$$

(آزاد ریاضی ۸۶)

۱۴۸. نکته‌وار اگر $\sin^3 x + \cos^3 x = \frac{1}{3}$ باشد حاصل $\sin x + \cos x$ چقدر است؟

$$\frac{17}{81} \quad (4)$$

$$\frac{17}{27} \quad (3)$$

$$\frac{13}{81} \quad (2)$$

$$\frac{13}{27} \quad (1)$$

(آزاد ریاضی ۸۷)

۱۴۹. اگر $\sin^6 x + \cos^6 x$ باشد حاصل $\sin x + \cos x$ کدام است؟

$$\frac{3}{7} \quad (4)$$

$$\frac{2}{5} \quad (3)$$

$$\frac{2}{3} \quad (2)$$

$$\frac{1}{5} \quad (1)$$

۱۵۰. ساده شده عبارت $\frac{1 - (3 \sin^2 x \cos^2 x)}{\sin^2 x + \cos^2 x}$ کدام است؟

$$1 + 9 \sin^2 x \cos^2 x \quad (4)$$

$$1 + 3 \sin^2 x \cos^2 x \quad (3)$$

$$1 - 9 \sin^2 x \cos^2 x \quad (2)$$

$$1 - 3 \sin^2 x \cos^2 x \quad (1)$$

مینیمم و ماکزیمم عبارت‌های مثلثاتی

$$\left. \begin{array}{l} -1 \leq \sin x \leq 1 \\ -1 \leq \cos y \leq 1 \end{array} \right\} \Rightarrow -|a| - |b| \leq a \sin x + b \cos y \leq |a| + |b|$$

نکته

به عنوان نمونه:

$$-|\gamma| - |\gamma| \leq \gamma \sin x - \gamma \cos y \leq |\gamma| + |\gamma| \Rightarrow -5 \leq \gamma \sin x - \gamma \cos y \leq 5$$

اگر $|\sin x| = |\cos y| = 1$. مثبت یا منفی یک بودن $\sin x$ یا $\cos y$ را علامت ضریب‌های a و b تعیین می‌کند.

به عنوان نمونه:

$$\gamma \sin x - \gamma \cos y = 4 \Rightarrow \gamma \sin x - \gamma \cos y = |\gamma| + |\gamma| \Rightarrow \sin x = 1 \text{ و } \cos y = -1$$

مثال اگر $\sin^3 x + \cos^3 y = 3$, آنگاه حاصل $\sin x - \gamma \cos y$ را به دست آورید.

پاسخ

$$\sin x - \gamma \cos y = 3 \Rightarrow \sin x - \gamma \cos y = |1| + |\gamma| \Rightarrow \sin x = 1 \text{ و } \cos y = -1 \Rightarrow \sin^3 x + \cos^3 y = (1)^3 + (-1)^3 = 0$$

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۱۵۲. اگر $\sin^4 \alpha + \cos^4 \beta = 2$, حاصل $\sin \alpha + \sin \beta$ چند است؟

(۱) $-\frac{1}{2}$

(۲) ۱

(۳) $2\sqrt{3}$

(۴) $\frac{4\sqrt{2}}{5}$

(مشابه آزمایشی سنبش تهری ۹۰)

۱۵۳. بیشترین مقدار $\sin(180^\circ \times x) + \sin(180^\circ \times y)$ کدام است؟

(۱) ۲

(۲) $\sqrt{3}$

(۳) $\sqrt{2}$

(۴) ۱

۱۵۴. اگر $\sin(x+y) + \sin(2x-y+2^\circ) = 2$ و هر دو زاویه x و y حاده باشند، آنگاه مقدار $x+2y$ کدام است؟

(۱) 130°

(۲) 120°

(۳) 110°

(۴) 100°

(مسابقات ریاضی کانگرو ۲۰۰۸)

۱۵۵. مقدار ماکزیمم $|5 \sin x - 3|$ برابر است با:

(۱) ۸

(۲) ۶

(۳) ۳

(۴) ۲

(آزاد تهری ۸۸)

۱۵۶. **رسان** به ازای کدام مقدار x گزاره $\sin a = x^2 - 4x + 5$ می‌تواند همواره درست باشد؟

(۱) ۲

(۲) ۱

(۳) ۳

(۴) صفر

۱۵۷. **رسان** اگر $\sin^3 x + \cos^5 x$ باشد، حاصل $\sin x + \cos x = -\sqrt{2}$ چقدر است؟

(۱) $\frac{\sqrt{2}}{8}$

(۲) $-\frac{\sqrt{2}}{8}$

(۳) $\frac{3\sqrt{2}}{8}$

(۴) $-\frac{3\sqrt{2}}{8}$

(آزاد تهری ۸۷)

۱۵۸. **لکته** اگر $\tan x + \frac{1}{\tan x} = k - 1$ باشد، حدود k برای آنکه معادله جواب داشته باشد کدام است؟

(۱) $k < -\frac{1}{2}$

(۲) $k > 2$

(۳) $k \leq -1$ یا $k \geq 3$

(۴) $-1 < k < 3$

۱۵۹. **تساوی** $\tan x + \cot x = \sqrt{3}$, به ازای چند مقدار x در بازه $[0^\circ, 360^\circ]$ برقرار است؟

(۱) ۴

(۲) ۲

(۳) ۱

(۴) صفر

(مشابه آزاد ریاضی فارج از کشور ۱۸۹)

۱۶۰. اگر $\sin^4 x + \cos^4 x$ باشد، حاصل $\tan x + \cot x = -2$ کدام است؟

(۱) $\frac{3}{4}$

(۲) $1 + \frac{\sqrt{2}}{4}$

(۳) $\frac{1}{2}$

(۴) $\frac{3}{8}$

پاسخ نامه

کریم ۱۰۴

نکته برای هر زاویه θ داریم:

۱۰۲

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$$

$$1: \left(\frac{3}{5}\right)^2 + \left(-\frac{4}{5}\right)^2 = \frac{9}{25} + \frac{16}{25} = \frac{25}{25} = 1 \checkmark$$

$$2: \sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 + 1 = 1 \checkmark$$

$$3: \left(\frac{1}{11}\right)^2 + \left(\frac{15}{11}\right)^2 = \frac{1}{121} + \frac{225}{121} = \frac{286}{121} = 1 \checkmark$$

$$4: \left(\frac{3}{8}\right)^2 + \left(\frac{7}{8}\right)^2 = \frac{9}{64} + \frac{49}{64} = \frac{58}{64} \neq 1 \times$$

$$\sin \theta = 0 / 96 = \frac{96}{100} = \frac{24}{25}$$

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \Rightarrow \left(\frac{24}{25}\right)^2 + \cos^2 \theta = 1 \Rightarrow \cos^2 \theta = 1 - \left(\frac{24}{25}\right)^2 = \left(1 + \frac{24}{25}\right)\left(1 - \frac{24}{25}\right) \Rightarrow$$

$$\cos^2 \theta = \frac{49}{25} \times \frac{1}{25} \xrightarrow{\text{(θ<90°)}} \cos \theta = \sqrt{\frac{49}{25}} \Rightarrow \cos \theta = \frac{7}{25}$$

$$\sin \theta - \cos \theta = \frac{24}{25} - \frac{7}{25} = \frac{17}{25} = 0 / 98$$

$$\cos x = \frac{1}{10} \quad \text{و } 0 < x < 90^\circ \Rightarrow \sin x > 0$$

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 \Rightarrow \sin^2 x + \left(\frac{1}{10}\right)^2 = 1 \Rightarrow \sin^2 x + \frac{1}{100} = 1 \Rightarrow \sin^2 x = \frac{99}{100} \xrightarrow{0 < \sin x} \sin x = \frac{\sqrt{99}}{10} = \frac{3\sqrt{11}}{10}$$

$$\tan 30^\circ = \frac{1}{\sqrt{3}} \Rightarrow \tan^2 30^\circ = \frac{1}{3}$$

$$4 \sin^2 15^\circ - 3 \tan^2 30^\circ + 4 \cos^2 15^\circ = 4(\sin^2 15^\circ + \cos^2 15^\circ) - 3 \tan^2 30^\circ = 4 \times 1 - 3 \times \frac{1}{3} = 4 - 1 = 3$$

$$\left. \begin{array}{l} x = \frac{1}{r} \cos \theta \Rightarrow r x = \cos \theta \\ y = r \sin \theta \Rightarrow \frac{y}{r} = \sin \theta \end{array} \right\} \xrightarrow{\cos^2 \theta + \sin^2 \theta = 1} (rx)^2 + \left(\frac{y}{r}\right)^2 = r^2 x^2 + \frac{y^2}{r^2} = 1 \Rightarrow rx^2 + y^2 = r^2$$

$$\tan^2 \theta \cos^2 \theta + \cot^2 \theta \sin^2 \theta = \frac{\sin^2 \theta}{\cos^2 \theta} \times \cos^2 \theta + \frac{\cos^2 \theta}{\sin^2 \theta} \times \sin^2 \theta = \sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$$

$$\cos \theta (\cos \theta + \sin \theta \tan \theta) = \cos \theta (\cos \theta + \sin \theta \times \frac{\sin \theta}{\cos \theta}) = \cos^2 \theta + \cos \theta \times \frac{\sin^2 \theta}{\cos \theta} = \cos^2 \theta + \sin^2 \theta = 1$$

$$(1 + \tan \theta)(1 + \cot \theta) - \frac{1}{\sin \theta \cos \theta} = (1 + \frac{\sin \theta}{\cos \theta})(1 + \frac{\cos \theta}{\sin \theta}) - \frac{1}{\sin \theta \cos \theta} =$$

$$\left(\frac{\sin \theta + \cos \theta}{\cos \theta}\right)\left(\frac{\sin \theta + \cos \theta}{\sin \theta}\right) - \frac{1}{\sin \theta \cos \theta} = \frac{(\sin \theta + \cos \theta)^2}{\sin \theta \cos \theta} - \frac{1}{\sin \theta \cos \theta} = \frac{(\sin \theta + \cos \theta)^2 - 1}{\sin \theta \cos \theta} =$$

$$\frac{\sin^2 \theta + \cos^2 \theta + 2 \sin \theta \cos \theta - 1}{\sin \theta \cos \theta} = \frac{1 + 2 \sin \theta \cos \theta - 1}{\sin \theta \cos \theta} = \frac{2 \sin \theta \cos \theta}{\sin \theta \cos \theta} = 2$$

۱۰۳

تامین کتابخانه آنلاین

کریم ۱۰۵

۱۰۶

۱۰۷

۱۰۸

۱۰۹

۱۱۰

۱۱۱

١١٢. فرضیه

١٥٣

$$(1 - \cos \theta)(1 + \sin \theta \cot \theta) - \tan \theta \cot \theta = (1 - \cos \theta)(1 + \sin \theta \times \frac{\cos \theta}{\sin \theta}) - \frac{\sin \theta}{\cos \theta} \times \frac{\cos \theta}{\sin \theta}$$

$$= (1 - \cos \theta)(1 + \cos \theta) - 1 = 1 - \cos^2 \theta - 1 = -\cos^2 \theta$$

١١٣. فرضیه

فصل دو: مثلثات

$$\cos^2 \theta - \sin^2 \theta = 1 - 0 = 1 \quad \text{بررسی گزینه ۱}$$

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 - \cancel{-\sin^2 \theta} \rightarrow \cos^2 \theta - \sin^2 \theta = 1 - \cancel{2\sin^2 \theta} \quad \checkmark$$

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 + \cancel{\cos^2 \theta - \sin^2 \theta} \rightarrow 2\cos^2 \theta = 1 + \cos^2 \theta - \sin^2 \theta \Rightarrow 2\cos^2 \theta - 1 = \cos^2 \theta - \sin^2 \theta \quad \checkmark$$

$$\cos^2 \theta - \sin^2 \theta = (\cos^2 \theta + \sin^2 \theta)(\cos^2 \theta - \sin^2 \theta) = 1 \times (\cos^2 \theta - \sin^2 \theta) = \cos^2 \theta - \sin^2 \theta \quad \checkmark$$

١١٤. فرضیه

$$\cos^2 \theta(1 + 2\tan^2 \theta) + (\cos \theta - 1)(\cos \theta + 1) = \cos^2 \theta(1 + 2 \frac{\sin^2 \theta}{\cos^2 \theta}) + \cos^2 \theta - 1$$

$$= \cos^2 \theta + 2\sin^2 \theta - \sin^2 \theta = \cos^2 \theta + \sin^2 \theta = 1$$

١١٥. فرضیه

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \Rightarrow 1 - \cos^2 \theta = \sin^2 \theta$$

$$(\frac{1}{\cos \theta} - 1)(\frac{1}{\cos \theta} + 1) \xrightarrow{\text{اتحاد مزدوج}} \frac{1}{\cos^2 \theta} - 1 = \frac{1 - \cos^2 \theta}{\cos^2 \theta} = \frac{\sin^2 \theta}{\cos^2 \theta} = \left(\frac{\sin \theta}{\cos \theta}\right)^2 = \tan^2 \theta$$

١١٦. فرضیه

$$\frac{\sin \theta}{(\sin \theta)^{-1} + 1} + \frac{\sin \theta}{(\sin \theta)^{-1} - 1} = \frac{\sin \theta}{\frac{1}{\sin \theta} + 1} + \frac{\sin \theta}{\frac{1}{\sin \theta} - 1} = \frac{\sin \theta}{\frac{1 + \sin \theta}{\sin \theta}} + \frac{\sin \theta}{\frac{1 - \sin \theta}{\sin \theta}} =$$

$$\frac{\sin^2 \theta(1 - \sin \theta)}{(1 + \sin \theta)(1 - \sin \theta)} + \frac{\sin^2 \theta(1 + \sin \theta)}{(1 - \sin \theta)(1 + \sin \theta)} = \frac{\sin^2 \theta - \sin^2 \theta + \sin^2 \theta + \sin^2 \theta}{1 - \sin^2 \theta} = \frac{2\sin^2 \theta}{\cos^2 \theta} = 2\tan^2 \theta$$

١١٧. فرضیه

$$(1 - \sin^2 \theta)(1 - \tan^2 \theta) = \cos^2 \theta(1 - \frac{\sin^2 \theta}{\cos^2 \theta}) = \cos^2 \theta - \sin^2 \theta = (1 - \sin^2 \theta) - \sin^2 \theta = 1 - 2\sin^2 \theta$$

١١٨. فرضیه

$$(\sin \theta + \cos \theta)^2 - 2\tan \theta \cos \theta = (\sin^2 \theta + \cos^2 \theta + 2\sin \theta \cos \theta) - (2 \frac{\sin \theta}{\cos \theta} \times \cos \theta) =$$

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta + 2\sin \theta \cos \theta - 2\sin \theta \cos \theta = \sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$$

١١٩. فرضیه

$$\begin{cases} \sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1 \\ \sin^2 \alpha = \frac{1}{4} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \cos^2 \alpha = \frac{3}{4} \\ \sin^2 \alpha = \frac{1}{4} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \cos \alpha = \pm \frac{\sqrt{3}}{2} \\ \sin \alpha = \pm \frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\sin \alpha + \cos \alpha = \begin{cases} \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} > 0 & \text{ناحیه اول} \\ \frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2} < 0 & \text{ناحیه دوم} \\ -\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2} < 0 & \text{ناحیه سوم} \\ -\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} > 0 & \text{ناحیه چهارم} \end{cases}$$

پس در ناحیه های دوم یا سوم است.

۱۲۰. **گزینه ۳**

$$\frac{1}{\cos x} - \sin x \cdot \tan x < 0 \Rightarrow \frac{1}{\cos x} - \sin x \cdot \frac{\sin x}{\cos x} < 0 \Rightarrow \frac{1 - \sin^2 x}{\cos x} < 0 \Rightarrow \frac{\cos^2 x}{\cos x} < 0 \Rightarrow \cos x < 0.$$

چون $\cos x < 0$, پس x در ناحیه دوم یا سوم قرار دارد. پس داریم:

$$\left. \begin{aligned} \sin x + \tan x > 0 &\Rightarrow \sin x + \frac{\sin x}{\cos x} > 0 \Rightarrow \sin x \left(1 + \frac{1}{\cos x}\right) > 0 \\ -1 < \cos x < 0 &\Rightarrow \frac{1}{\cos x} < -1 \Rightarrow 1 + \frac{1}{\cos x} < 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \sin x < 0.$$

چون $\sin x < 0$, پس x در ناحیه های سوم یا چهارم قرار دارد. با توجه به اشتراک دو جواب, x در ناحیه سوم قرار دارد.

۱۲۱. **گزینه ۴**

$$\begin{aligned} \frac{1}{1 - \sin \theta} + \frac{1}{1 + \sin \theta} - 2 \tan^2 \theta &= \frac{1 \times (1 + \sin \theta)}{(1 - \sin \theta)(1 + \sin \theta)} + \frac{1 \times (1 - \sin \theta)}{(1 + \sin \theta)(1 - \sin \theta)} - 2 \frac{\sin^2 \theta}{\cos^2 \theta} = \\ \frac{1 + \sin \theta}{1 - \sin^2 \theta} + \frac{1 - \sin \theta}{1 - \sin^2 \theta} - 2 \frac{\sin^2 \theta}{\cos^2 \theta} &= \frac{1 + \sin \theta}{\cos^2 \theta} + \frac{1 - \sin \theta}{\cos^2 \theta} - 2 \frac{\sin^2 \theta}{\cos^2 \theta} = \frac{2 - 2 \sin^2 \theta}{\cos^2 \theta} = \frac{2(1 - \sin^2 \theta)}{\cos^2 \theta} = \frac{2 \cos^2 \theta}{\cos^2 \theta} = 2 \end{aligned}$$

۱۲۲. **گزینه ۳**

$$\begin{aligned} (1 - \sin^2 \theta)(1 + \frac{1}{\cos^2 \theta}) - (1 - \cos \theta)^2 &= \cos^2 \theta (1 + \frac{1}{\cos^2 \theta}) - (1 + \cos^2 \theta - 2 \cos \theta) = \\ \cos^2 \theta + 1 - (1 + \cos^2 \theta - 2 \cos \theta) &= \cos^2 \theta + 1 - 1 - \cos^2 \theta + 2 \cos \theta = 2 \cos \theta \end{aligned}$$

۱۲۳. **گزینه ۴**

$$\begin{aligned} 1 = \sin^2 \theta + \cos^2 \theta &\Rightarrow 1 - \cos^2 \theta = \sin^2 \theta \Rightarrow (1 + \cos \theta)(1 - \cos \theta) = \sin \theta \sin \theta \Rightarrow \\ 1 + \cos \theta &= \frac{\sin \theta \sin \theta}{1 - \cos \theta} \Rightarrow \frac{1 + \cos \theta}{\sin \theta} = \frac{\sin \theta}{1 - \cos \theta} \end{aligned}$$

۱۲۴. **گزینه ۱**

$$\begin{aligned} \frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin^2 x \cos^2 x} - (\tan x + \cot x)^2 &= \frac{\sin^2 x}{\sin^2 x \cos^2 x} + \frac{\cos^2 x}{\sin^2 x \cos^2 x} - \left(\frac{\sin x}{\cos x} + \frac{\cos x}{\sin x}\right)^2 = \\ \cancel{\frac{\sin^2 x}{\cos^2 x}} + \cancel{\frac{\cos^2 x}{\sin^2 x}} - \left(\cancel{\frac{\sin^2 x}{\cos^2 x}} + \cancel{\frac{\cos^2 x}{\sin^2 x}} + 2 \frac{\sin x}{\cos x} \times \frac{\cos x}{\sin x}\right) &= -2 \frac{\sin x}{\cos x} \times \frac{\cos x}{\sin x} = -2 \end{aligned}$$

۱۲۵. **گزینه ۳**

$$y = (\tan x + \cot x)^2 - \tan^2 x - \cot^2 x = \tan^2 x + \cot^2 x + 2 \tan x \cot x - \tan^2 x - \cot^2 x = 2 \tan x \cot x = 2$$

$$\tan \theta \times \cot \theta = 1 \Rightarrow (\sqrt{x} - 1)(\sqrt{x} + 1) = 1 \Rightarrow (\sqrt{x})^2 - 1^2 = 1 \Rightarrow x - 1 = 1 \Rightarrow x = 2$$

کمیه ۱.۱۲۶

کمیه ۱.۱۲۷
راه حل اول:

$$\tan x = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{\sin x}{\cos x} = \frac{1}{2} \Rightarrow \sin x = \frac{1}{2} \cos x$$

$$A = \frac{1}{\cos x} - \frac{1}{\sin x} = \frac{1}{\cos x} - \frac{1}{\frac{1}{2} \cos x} = \frac{1}{\cos x} - \frac{1}{\frac{1}{2} \cos x} = \frac{1}{\cos x} - \frac{2}{\cos x} = 0$$

راه حل دوم:

$$\tan x = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{\sin x}{\cos x} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{1}{\cos x} = \frac{1}{\sin x} \Rightarrow \frac{1}{\cos x} - \frac{1}{\sin x} = 0$$

کمیه ۱.۱۲۸

$$\frac{\sin x + 2 \cos x}{\sin x - 2 \cos x} = \frac{\frac{\sin x}{\cos x} + \frac{2 \cos x}{\cos x}}{\frac{\sin x}{\cos x} - \frac{2 \cos x}{\cos x}} = \frac{\tan x + 2}{\tan x - 2} = \frac{2+2}{2-2} = \frac{4}{0}$$

کمیه ۱.۱۲۹

$$\sqrt{\frac{1-\sin x}{1+\sin x}} = \frac{1}{\cos x} - \tan x \Rightarrow \sqrt{\frac{(1-\sin x)(1-\sin x)}{(1+\sin x)(1-\sin x)}} = \frac{1}{\cos x} - \frac{\sin x}{\cos x} \Rightarrow \sqrt{\frac{(1-\sin x)^2}{1-\sin^2 x}} = \frac{1-\sin x}{\cos x}$$

$$\Rightarrow \sqrt{\frac{(1-\sin x)^2}{\cos^2 x}} = \frac{1-\sin x}{\cos x} \Rightarrow \frac{|1-\sin x|}{|\cos x|} = \frac{1-\sin x}{\cos x} \xrightarrow{\sin x < 1} \frac{1-\sin x}{|\cos x|} = \frac{1-\sin x}{\cos x}$$

x در ناحیه اول یا چهارم است.

کمیه ۳.۱۳۰

$$\frac{1}{\cos x} \xrightarrow{\text{طبق فرض}} 1 + m \tan x = \frac{1}{\cos^2 x} \xrightarrow{\text{طوفین را به توان ۲ می‌رسانیم}} 1 + m \tan x = \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$1 + m \tan x = 1 + \tan^2 x \Rightarrow m \tan x = \tan^2 x \Rightarrow \tan x = m \quad \xrightarrow{\text{چون } x \text{ پس:}} \frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \tan^2 x$$

چون انتهای کمان x در ربع چهارم است و در ربع چهارم $\tan x < 0$ می‌باشد پس: $m < 0$ است.

کمیه ۳.۱۳۱

$$\frac{2 \cos x}{\sin x + 2 \cos x} = 2 \Rightarrow 2 \cos x = 2(\sin x + 2 \cos x) \Rightarrow 2 \cos x = 2 \sin x + 4 \cos x \Rightarrow$$

$$-2 \cos x = 2 \sin x \Rightarrow \frac{\cos x}{\sin x} = \frac{2}{-2} \Rightarrow \cot x = -\frac{1}{2}$$

کمیه ۳.۱۳۲

$$\cos x = \frac{\sqrt{5}}{3}$$

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 \Rightarrow \sin^2 x + \left(\frac{\sqrt{5}}{3}\right)^2 = 1 \Rightarrow \sin^2 x + \frac{5}{9} = 1 \Rightarrow \sin^2 x = \frac{4}{9} \xrightarrow{0 < x < 90^\circ} \sin x = \sqrt{\frac{4}{9}} = \frac{2}{3}$$

$$\tan x = \frac{\sin x}{\cos x} = \frac{\frac{2}{3}}{\frac{\sqrt{5}}{3}} = \frac{2}{\sqrt{5}}$$

۱۳۳. گزینه ۲

۱۰۶

(تئوری) (نهادی - تئوری)

$$\sin \alpha = k$$

$$\cos^2 \alpha = 1 - \sin^2 \alpha \Rightarrow \cos^2 \alpha = 1 - k^2 \xrightarrow{0 < \alpha < 90^\circ} \cos \alpha = \sqrt{1 - k^2}$$

$$\tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} = \frac{k}{\sqrt{1 - k^2}}$$

۱۳۴. گزینه ۲

$$\frac{\tan \theta}{1 + \tan^2 \theta} = \frac{\frac{\sin \theta}{\cos \theta}}{\frac{1}{\cos^2 \theta}} = \frac{\sin \theta \times \cos^2 \theta}{\cos \theta} = \sin \theta \times \cos \theta$$

$$(1 - \sin^2 \theta)(1 + \tan^2 \theta) = \cos^2 \theta \times \frac{1}{\cos^2 \theta} = 1$$

۱۳۵. گزینه ۲

$$\left. \begin{array}{l} \cot x < 0 \Rightarrow \text{ناحیه دوم یا چهارم} \\ \sin x > 0 \Rightarrow \text{ناحیه اول یا دوم} \end{array} \right\} \Rightarrow \text{ناحیه دوم} \Rightarrow \cos x < 0.$$

$$\cot x = -2 \Rightarrow \tan x = -\frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \tan^2 x \Rightarrow \frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \left(-\frac{1}{2}\right)^2 = 1 + \frac{1}{4} = \frac{5}{4} \Rightarrow \cos^2 x = \frac{4}{5} \xrightarrow{\cos x < 0} \cos x = -\sqrt{\frac{4}{5}} = -\frac{2}{\sqrt{5}} = -\frac{2\sqrt{5}}{5}$$

۱۳۶. گزینه ۲

$$\sin \theta = \frac{3}{5}$$

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \Rightarrow \left(\frac{3}{5}\right)^2 + \cos^2 \theta = 1 \Rightarrow \cos^2 \theta = 1 - \frac{9}{25} = \frac{16}{25} \xrightarrow{\cos \theta < 0} \cos \theta = -\sqrt{\frac{16}{25}} = -\frac{4}{5}$$

$$\tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} + \frac{1}{\cos \theta} = \frac{\sin \theta + 1}{\cos \theta} = \frac{\frac{3}{5} + 1}{-\frac{4}{5}} = -\frac{\frac{8}{5}}{-\frac{4}{5}} = -2$$

۱۳۷. گزینه ۱

$$\frac{\sin x + 2 \cos x}{\sin x - \cos x} = 2 \Rightarrow \sin x + 2 \cos x = 2(\sin x - \cos x) \Rightarrow \sin x + 2 \cos x = 2 \sin x - 2 \cos x \Rightarrow$$

$$2 \cos x = 2 \sin x \Rightarrow \frac{\cos x}{\sin x} = \frac{2}{2} \Rightarrow \begin{cases} \cot x = \frac{2}{2} \\ \tan x = \frac{2}{2} \end{cases}$$

چون $\tan x > 0$, می‌فهمیم x یا در ناحیه اول یا در ناحیه سوم قرار دارد. سپس به کمک اتحادها داریم:

$$\frac{1}{\sin^2 x} = 1 + \cot^2 x \Rightarrow \frac{1}{\sin^2 x} = 1 + \left(\frac{2}{2}\right)^2 = 1 + \frac{4}{4} = \frac{25}{16} \Rightarrow \frac{1}{\sin x} = \pm \frac{5}{4}$$

$$\frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \tan^2 x \Rightarrow \frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \left(\frac{2}{2}\right)^2 = 1 + \frac{4}{4} = \frac{25}{9} \Rightarrow \frac{1}{\cos x} = \pm \frac{5}{3}$$

چون x در ناحیه‌های اول یا سوم قرار دارد, پس $\sin x$ و $\cos x$ هم علامت هستند. پس داریم:

$$\frac{1}{\sin x \cos x} = \frac{1}{\sin x} \times \frac{1}{\cos x} = \frac{5}{4} \times \frac{5}{3} = \frac{25}{12}$$

فرض می کنیم $a = \tan x$ ، سپس یک «معادله گویا» حل می کنیم:

10Y

$$\tan x = a \Rightarrow \cot x = \frac{1}{a}$$

$$\tan x - \gamma \cot x = \gamma \Rightarrow a - \frac{\gamma}{a} = \gamma \xrightarrow{x=a} a^\gamma - \gamma = \gamma a \Rightarrow a^\gamma - \gamma a - \gamma = 0 \Rightarrow (a - \gamma)(a + 1) = 0 \Rightarrow a = \gamma \text{ or } a = -1$$

$$\Rightarrow \tan x = 3 \quad \text{or} \quad \tan x = -1$$

کمان x در ناحیه سوم است، پس $\tan x > 0$ ، در نتیجه $3 \cos x$ را به دست می‌آوریم:

$$\frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \tan^2 x \Rightarrow \frac{1}{\cos^2 x} = 1 + 1^2 = 1 \circ \Rightarrow \cos^2 x = \frac{1}{1 \circ} \Rightarrow \cos x = \pm \frac{1}{\sqrt{1 \circ}}$$

چون در ناحیه سوم است، پس $\cos x = \frac{-1}{\sqrt{10}}$

۱۴۰

$$x = \frac{r}{\sin \alpha} \Rightarrow \frac{x}{r} = \frac{1}{\sin \alpha}$$

$$y = r \cot \alpha \Rightarrow \frac{y}{r} = \cot \alpha$$

$$\frac{1}{\sin^2 \alpha} = 1 + \cot^2 \alpha \Rightarrow \left(\frac{x}{r}\right)^2 = 1 + \left(\frac{y}{r}\right)^2 \Rightarrow \frac{x^2}{r^2} = 1 + \frac{y^2}{r^2} \Rightarrow x^2 + y^2 = r^2 + r^2$$

۱۴۱

$$\sin^r \theta + \cos^r \theta = 1 \Rightarrow \sin^r \theta + \left(\frac{\sqrt{r}}{r}\right)^r = 1 \Rightarrow \sin^r \theta + \frac{1}{r} = 1 \Rightarrow \sin^r \theta = \frac{r-1}{r}$$

همچنین داریم:

$$\left. \begin{aligned} \sin^4 \theta - \cos^4 \theta &= (\sin^2 \theta - \cos^2 \theta)(\sin^2 \theta + \cos^2 \theta) = \sin^2 \theta - \cos^2 \theta \\ 1 + \tan^2 \theta &= \frac{1}{\cos^2 \theta} \end{aligned} \right\} \Rightarrow$$

$$\sin^{\gamma} \theta - \cos^{\gamma} \theta + \frac{1}{1 + \tan^{\gamma} \theta} = \sin^{\gamma} \theta - \cos^{\gamma} \theta + \frac{1}{\frac{1}{\cos^{\gamma} \theta}} = \sin^{\gamma} \theta - \cos^{\gamma} \theta + \cos^{\gamma} \theta = \sin^{\gamma} \theta = \frac{\gamma}{\gamma}$$

۱۴۲

$$\frac{1}{\cos^r x} + \frac{A}{\cos^r x} = \tan^r x - 1 \Rightarrow \frac{1}{\cos^r x} + \frac{A}{\cos^r x} = \frac{\sin^r x}{\cos^r x} - 1 \xrightarrow{\times \cos^r x} 1 + A \cos^r x = \sin^r x - \cos^r x \Rightarrow$$

$$\begin{aligned} 1 + A \cos^2 x &= (\sin^2 x - \cos^2 x)(\sin^2 x + \cos^2 x) \Rightarrow 1 + A \cos^2 x = \sin^2 x - \cos^2 x \Rightarrow (1 - \sin^2 x) + A \cos^2 x = -\cos^2 x \\ &\Rightarrow \cos^2 x + A \cos^2 x = -\cos^2 x \Rightarrow \cos^2 x(1 + A) = -\cos^2 x \Rightarrow 1 + A = -1 \Rightarrow A = -2 \end{aligned}$$

راه حل دوم: یک اتحاد به ازای همه مقدارهای تعریف شده X بیقرار است. پس به ازای $\bullet = X$ نیز بیقرار است.

$$\left. \begin{array}{l} \sin^r x = 0 \\ x = 0 \Rightarrow \tan^r x = 0 \\ \cos^r x = \cos^r x = 1 \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{1}{1} + \frac{A}{1} = 0 - 1 \Rightarrow 1 + A = -1 \Rightarrow A = -2$$

با قرار دادن مقادیر مختلف دلخواه برای x در تساوی داده شده به راحتی می‌توانیم پارامترهای A و B را تعیین کنیم به صورت زیر:

$$\text{اگر } x = 45^\circ \Rightarrow \cos^4(45^\circ) = A \cos^4(45^\circ) - B \cos^2(45^\circ) + \frac{A}{B} \Rightarrow 1 = 0 - 0 + \frac{A}{B} \Rightarrow A = B$$

$$\text{اگر } x = 60^\circ \Rightarrow \cos^4(60^\circ) = A \cos^4(60^\circ) - B \cos^2(60^\circ) + \frac{A}{B} \Rightarrow -1 = \frac{A}{4} - \frac{B}{2} + \frac{A}{B} \Rightarrow \frac{A}{4} - \frac{B}{2} = -1 - \frac{A}{B}$$

$$\xrightarrow{\text{چون}} \frac{A}{4} - \frac{A}{2} = -2 \Rightarrow -\frac{A}{4} = -2 \Rightarrow A = 8 \Rightarrow B = 8 \Rightarrow 3A - B = 16$$

$$\cot \theta = \frac{a-b}{a+b}$$

$$\frac{1}{\sin^2 \theta} = 1 + \cot^2 \theta \Rightarrow \frac{1}{\sin^2 \theta} = 1 + \left(\frac{a-b}{a+b}\right)^2 \Rightarrow \frac{1}{\sin^2 \theta} = 1 + \frac{a^2 + b^2 - 2ab}{a^2 + b^2 + 2ab} = \frac{a^2 + b^2 + 2ab + a^2 + b^2 - 2ab}{a^2 + b^2 + 2ab} \Rightarrow$$

$$\frac{1}{\sin^2 \theta} = \frac{2a^2 + 2b^2}{(a+b)^2} \Rightarrow \sin^2 \theta = \frac{(a+b)^2}{2a^2 + 2b^2} \xrightarrow{\text{می‌توان نوشت:}} \sin \theta = \sqrt{\frac{(a+b)^2}{2a^2 + 2b^2}} \Rightarrow$$

$$\sin \theta = \frac{|a+b|}{\sqrt{2a^2 + 2b^2}} \xrightarrow{\text{می‌توان نوشت:}} \sin \theta = \frac{a+b}{\sqrt{2a^2 + 2b^2}} \Rightarrow \sin \theta = \frac{a+b}{\sqrt{2(a^2 + b^2)}}$$

$$\frac{1}{\sin^2 x} = 1 + \cot^2 x \Rightarrow \frac{1}{(\frac{1}{b})^2} = 1 + (a+2)^2 \Rightarrow b^2 = 1 + (a+2)^2$$

$$\cot x = \frac{1}{\tan x} \Rightarrow \cot x = \frac{1}{\frac{1}{\sin x}} = \frac{a^2 - b^2}{\sin x}$$

$$\frac{1}{\sin^2 x} = 1 + \cot^2 x \Rightarrow \frac{1}{\sin^2 x} = 1 + \left(\frac{a^2 - b^2}{\sin x}\right)^2 = 1 + \frac{a^4 + b^4 - 2a^2b^2}{a^2b^2} = \frac{a^4 + b^4 + 2a^2b^2}{a^2b^2} \Rightarrow \sin^2 x = \frac{a^2b^2}{a^4 + b^4 + 2a^2b^2}$$

$$= \frac{(ab)^2}{(a^2 + b^2)^2} \xrightarrow{\text{می‌توان نوشت:}} \sin x = \sqrt{\frac{(ab)^2}{(a^2 + b^2)^2}} \Rightarrow \sin x = \frac{|ab|}{|(a^2 + b^2)|} \xrightarrow{\text{می‌توان نوشت:}} \sin x = \frac{ab}{a^2 + b^2}$$

نکته به کمک اتحاد $(a+b)^2 = a^2 + b^2 + 2ab$ می‌توان نوشت:

$$\sin^2 x + \cos^2 x + 2\sin x \cos x = (\sin x + \cos x)^2 = 1 \Rightarrow$$

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 - 2\sin x \cos x$$

پس می‌نویسیم:

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 \Rightarrow (\sin x + \cos x)^2 = 1 \Rightarrow \sin^2 x + \cos^2 x + 2\sin x \cos x = 1 \Rightarrow$$

$$\frac{2}{4} + 2\sin x \cos x = 1 \Rightarrow 2\sin x \cos x = \frac{1}{4} \Rightarrow \sin x \cos x = \frac{1}{8}$$

۱۵۹

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 - 2 \sin^2 x \cos^2 x \quad *$$

$$\frac{(1 - 2 \sin x \cos x)(1 + 2 \sin x \cos x) + 2 \sin^2 x \cos^2 x}{\sin^2 x + \cos^2 x} = \frac{1 - 4 \sin^2 x \cos^2 x + 2 \sin^2 x \cos^2 x}{\sin^2 x + \cos^2 x} =$$

$$\frac{1 - 2 \sin^2 x \cos^2 x}{\sin^2 x + \cos^2 x} = \frac{1 - 2 \sin^2 x \cos^2 x}{1 - 2 \sin^2 x \cos^2 x} = 1$$

فصل دو: مثلثات

نکته اگر مقدار $\sin x + \cos x$ را داشته باشیم، می‌توان مقدار $\sin x \cos x$ را به دست آورد:

$$\sin x + \cos x = a \Rightarrow (\sin x + \cos x)^2 = a^2 \Rightarrow \sin^2 x + \cos^2 x + 2 \sin x \cos x = a^2 \Rightarrow$$

$$1 + 2 \sin x \cos x = a^2 \Rightarrow \sin x \cos x = \frac{a^2 - 1}{2}$$

$$\sin x + \cos x = \frac{1}{3} \Rightarrow (\sin x + \cos x)^2 = \left(\frac{1}{3}\right)^2 = \frac{1}{9} \Rightarrow \sin^2 x + \cos^2 x + 2 \sin x \cos x = \frac{1}{9} \Rightarrow$$

$$1 + 2 \sin x \cos x = \frac{1}{9} \Rightarrow 2 \sin x \cos x = -\frac{8}{9} \Rightarrow \sin x \cos x = -\frac{4}{9}$$

سپس به کمک اتحاد چاق و لاغر داریم:

$$\sin^2 x + \cos^2 x = (\sin x + \cos x)(\sin x + \cos x - \sin x \cos x) = \frac{1}{3} \times \left(1 - \left(-\frac{4}{9}\right)\right) = \frac{1}{3} \times \frac{13}{9} = \frac{13}{27}$$

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 \Rightarrow (\sin^2 x + \cos^2 x)^2 = 1 \Rightarrow \sin^2 x + \cos^2 x + 2 \sin^2 x \cos^2 x = 1 \Rightarrow$$

$$\frac{3}{5} + 2 \sin^2 x \cos^2 x = 1 \Rightarrow 2 \sin^2 x \cos^2 x = \frac{2}{5} \Rightarrow \sin^2 x \cos^2 x = \frac{1}{5}$$

سپس به کمک اتحاد چاق و لاغر داریم:

$$a^2 + b^2 = (a^2 + b^2)(a^2 + b^2 - a^2 b^2) \Rightarrow$$

$$\sin^2 x + \cos^2 x = (\sin^2 x + \cos^2 x)(\sin^2 x + \cos^2 x - \sin^2 x \cos^2 x) = 1 \times \left(\frac{3}{5} - \frac{1}{5}\right) = \frac{2}{5}$$

$$a^2 + b^2 = (a + b)^2 - 2ab(a + b)$$

$$\sin^2 x + \cos^2 x = \underbrace{(\sin^2 x + \cos^2 x)}_1 - 2 \sin^2 x \cos^2 x \underbrace{(\sin^2 x + \cos^2 x)}_1 = 1 - 2 \sin^2 x \cos^2 x$$

به کمک نکته گفته شده داریم:

$$a^2 - b^2 = (a - b)(a + b) \Rightarrow 1 - b^2 = (1 - b)(1 + b)$$

$$\frac{1 - 2 \sin^2 x \cos^2 x}{\sin^2 x + \cos^2 x} = \frac{(1 - 2 \sin^2 x \cos^2 x)(1 + 2 \sin^2 x \cos^2 x)}{1 - 2 \sin^2 x \cos^2 x} = 1 + 2 \sin^2 x \cos^2 x$$

$$\begin{aligned} \sin \alpha &\leq 1 \\ \sin \beta &\leq 1 \\ \sin \alpha + \sin \beta &= 2 \end{aligned} \quad \left. \right\} \Rightarrow \sin \alpha = \sin \beta = 1$$

$$\sin \beta = 1 \Rightarrow \cos \beta = 0$$

$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \beta = 1^2 + 0^2 = 1$$

۱۵۳. گزینه ۴

مقدار سینوس هر زاویه‌ای بین 1° و -1° است. پس ماکریم مقدار سینوس هر زاویه 1° است. پس می‌توان نوشت:

$$x = y = \frac{1}{2} \Rightarrow \sin 180^\circ \times x + \sin 180^\circ \times y = \sin 90^\circ + \sin 90^\circ = 1 + 1 = 2$$

۱۵۴. گزینه ۴

$$\left. \begin{array}{l} \sin(x+y) \leq 1 \\ \sin(2x-y+30^\circ) \leq 1 \\ \sin(x+y) + \sin(2x-y+30^\circ) = 2 \end{array} \right\} \Rightarrow \sin(x+y) = \sin(2x-y+30^\circ) = 1 \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} x+y = 90^\circ \\ 2x-y+30^\circ = 90^\circ \end{array} \right.$$

دستگاه دو معادله و دو مجهول را حل می‌کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} x+y = 90^\circ \\ 2x-y+30^\circ = 90^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} x+y = 90^\circ \\ 2x-y = 60^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow x = 50^\circ, y = 40^\circ \Rightarrow x+2y = 50^\circ + 2 \times 40^\circ = 130^\circ$$

۱۵۵. گزینه ۴

$$-1 \leq \sin x \leq 1 \Rightarrow -5 \leq 5 \sin x \leq 5 \Rightarrow -8 \leq 5 \sin x - 3 \leq 2 \Rightarrow |5 \sin x - 3| \leq 8$$

$$x = -90^\circ \Rightarrow |5 \sin x - 3| = |5 \sin(-90^\circ) - 3| = |5 \times (-1) - 3| = |-5 - 3| = |-8| = 8$$

۱۵۶. گزینه ۴

$$x^2 - 4x + 5 = x^2 - 4x + 4 + 1 = (x-2)^2 + 1$$

پس مینیموم مقدار $x^2 - 4x + 5$ برابر با 1 است (زیرا $(x-2)^2$ همواره مثبت است)، این مقدار مینیموم به ازای $x = 2$ است.

از طرفی ماکریمم مقدار $\sin a$ برابر با 1 است. پس می‌توان نوشت:

$$\left. \begin{array}{l} 1 \leq x^2 - 4x + 5 \\ \sin a \leq 1 \end{array} \right\} \Rightarrow \sin a = x^2 - 4x + 5 = 1 \Rightarrow (x-2)^2 + 1 = 1 \Rightarrow x-2 = 0 \Rightarrow x = 2$$

۱۵۷. گزینه ۱

$$\sin x + \cos x = -\sqrt{2} \Rightarrow (\sin x + \cos x)^2 = (-\sqrt{2})^2 \Rightarrow \underbrace{\sin^2 x + \cos^2 x}_1 + 2 \sin x \cos x = 2 \Rightarrow 2 \sin x \cos x = 1$$

پس داریم:

$$\underbrace{\sin^2 x + \cos^2 x}_1 - \underbrace{2 \sin x \cos x}_1 = 0 \Rightarrow (\sin x - \cos x)^2 = 0 \Rightarrow \sin x = \cos x$$

بنابراین یک دستگاه دو معادله و دو مجهول تشکیل می‌دهیم:

$$\left. \begin{array}{l} \sin x + \cos x = -\sqrt{2} \\ \sin x = \cos x \end{array} \right\} \Rightarrow \sin x = \cos x = -\frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \sin^2 x + \cos^2 x = \left(-\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 + \left(-\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 = -\frac{\sqrt{2}}{4} - \frac{\sqrt{2}}{4} = -\frac{3\sqrt{2}}{8}$$

۱۵۸. گزینه ۲

نکته

$$\left. \begin{array}{l} a < 0 \Rightarrow a + \frac{1}{a} \leq -2 \\ a > 0 \Rightarrow 2 \leq a + \frac{1}{a} \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} \tan x < 0 \Rightarrow \tan x + \frac{1}{\tan x} \leq -2 \\ \tan x > 0 \Rightarrow 2 \leq \tan x + \frac{1}{\tan x} \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} \tan x + \cot x \leq -2 \quad (\tan x < 0) \\ \tan x + \cot x \geq 2 \quad (\tan x > 0) \end{array} \right.$$

بنابراین داریم:

$$k - 1 \leq -2 \Rightarrow k \leq -1$$

$$k - 1 \geq 2 \Rightarrow k \geq 3$$

۱۶۰

پیش‌نمایش
دانش‌آموزی
پیش‌نیازی

$$\tan x + \cot x \geq 2 \quad \text{یا} \quad \tan x + \cot x \leq -2$$

با توجه به نکته مثال قبل داریم: پس هیچ مقداری برای x وجود ندارد که $\tan x + \cot x < -2$ شود. به عبارتی هیچ مقداری برای x وجود ندارد که $\tan x + \cot x = \sqrt{3}$ است. زیرا $-2 < \sqrt{3} < 2$.

فرزند ۱۵۹

$$\cot x = \frac{1}{\tan x} = \frac{1}{a}$$

$$\tan x + \cot x = a + \frac{1}{a} = -2 \Rightarrow (a + \frac{1}{a})a = -2a \Rightarrow a^2 + 1 = -2a \Rightarrow a^2 + 1 + 2a = 0 \Rightarrow (a + 1)^2 = 0 \Rightarrow$$

$$a = -1 \Rightarrow \tan x = -1 \Rightarrow$$

$$1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x} \xrightarrow{\tan x = -1} 1 + (-1)^2 = \frac{1}{\cos^2 x} \Rightarrow 2 = \frac{1}{\cos^2 x} \Rightarrow \cos^2 x = \frac{1}{2} \left. \begin{array}{l} \sin^2 x + \cos^2 x = 1 \\ \end{array} \right\} \Rightarrow \sin^2 x = \frac{1}{2}$$

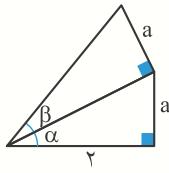
$$\sin^2 x + \cos^2 x = (\sin^2 x)^2 + (\cos^2 x)^2 = (\frac{1}{2})^2 + (\frac{1}{2})^2 = \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = \frac{1}{2}$$

فرزند ۱۶۰

فرض می‌کیم $\tan x = a$, پس:

آزمون فصل ۳

مثلثات

۱. در شکل زیر، مقدار $\frac{\tan \alpha}{\tan \beta}$ کدام است؟

$$\frac{\sqrt{4+a^2}}{2} \quad (2)$$

$$\sqrt{4+a^2} \quad (1)$$

$$\frac{1}{\sqrt{a^2+1}} \quad (3)$$

۲. اگر $\sin x = 3m + 1$ باشد، کدام نابرابری درست است؟

$$0 \leq m \leq 2 \quad (4)$$

$$-\frac{1}{3} \leq m \leq 0 \quad (3)$$

$$-1 \leq m \leq 2 \quad (2)$$

$$-2 \leq m \leq 0 \quad (1)$$

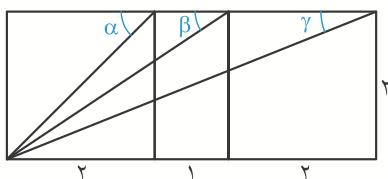
۳. در مثلث ABC اگر $\angle A = \angle B = \angle C = 105^\circ$ و $\sin 2\hat{A} = \sin 2\hat{B} = \sin 2\hat{C}$ باشد آن‌گاه زاویه A چند درجه است؟

$$30^\circ \quad (4)$$

$$20^\circ \quad (3)$$

$$60^\circ \quad (2)$$

$$45^\circ \quad (1)$$

۴. با توجه به شکل، مقدار عبارت $\sin \alpha + 3 \cos \beta - 2 \tan \gamma$ کدام است؟

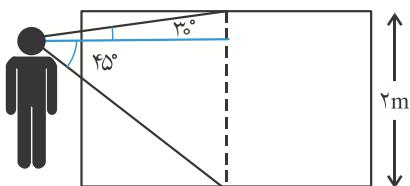
$$\frac{8}{3} - \sqrt{2} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{9\sqrt{13}}{13} - \frac{4}{5} \quad (1)$$

$$\frac{3}{\sqrt{13}} + \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{2}{5} \quad (4)$$

$$\sqrt{2} \quad (3)$$

۵. مطابق شکل زیر شخصی مقابله یک تابلوی نقاشی ۲ متری ایستاده است. اگر آن شخص سر خود را تکان ندهد بالای تابلو را تحت زاویه 30° و پایین آن را تحت زاویه 45° می‌بیند. فاصله آن شخص تا تابلو چند متر است؟

- $5 - \sqrt{3} \quad (1)$
- $\sqrt{3} - 1 \quad (2)$
- $3 - \sqrt{3} \quad (3)$
- $\sqrt{5} - 1 \quad (4)$

۶. هوایپامایی می‌خواهد از روی یک باند به طول ۳ کیلومتر بلند شود. ابتدا 1800 متر روی باند حرکت می‌کند تا سرعت لازم را پیدا کند. سپس با زاویه θ از روی باند بلند می‌شود. وقتی به انتهای بالای باند می‌رسد 800 متر ارتفاع دارد. برای زاویه θ کدام درست است؟

$$\tan \theta = \frac{2}{3} \quad (4)$$

$$\cot \theta = \frac{2}{3} \quad (3)$$

$$\sin \theta = \frac{2}{3} \quad (2)$$

$$\cos \theta = \frac{2}{3} \quad (1)$$

۷. در مثلث ABC نقاط D و E به ترتیب روی اضلاع AB و AC قرار دارند به‌طوری که $\frac{EA}{EC} = \frac{3}{5}$ و $\frac{DA}{DB} = \frac{2}{3}$ ، مساحت

مثلث ADE چند درصد مساحت مثلث ABC است؟

$$24 \quad (4)$$

$$21 \quad (3)$$

$$18 \quad (2)$$

$$15 \quad (1)$$

۸. اگر $90^\circ < x < 180^\circ$ ، مقدار عبارت $\frac{7}{4} \cos(-2x)$ در چه بازه‌ای قرار می‌گیرد؟

$$(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}) \quad (4)$$

$$(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}) \quad (3)$$

$$[-\frac{\pi}{2}, 0) \quad (2)$$

$$[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}] \quad (1)$$

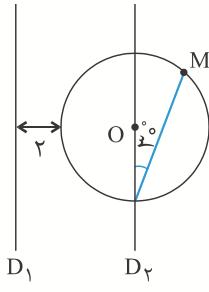
۹. کدام گزینه صحیح است؟

$$\cos 50^\circ < \cos 40^\circ \quad (2)$$

$$\sin 50^\circ < \sin 40^\circ \quad (1)$$

$$\cot 40^\circ < \cot 50^\circ \quad (4)$$

$$\tan 50^\circ < \tan 40^\circ \quad (3)$$

۱۰. در شکل مقابل خطوط D_1 و D_2 موازی و مرکز دایره به شعاع ۳ واحد بر روی خط D_2 قرار دارد. فاصله نقطه M از خط D_1 چهقدر است؟

$$\frac{1}{2} \quad (4)$$

$$5 + \frac{\sqrt{3}}{2} \quad (3)$$

$$5 + \sqrt{3} \quad (2)$$

$$5 + \frac{3\sqrt{3}}{2} \quad (1)$$

۱۱. اگر $\cos 2x = \frac{2m-3}{2}$ و $-20^\circ < x < 30^\circ$ در کدام بازه است؟

$$[\frac{1}{2}, 1) \quad (4)$$

$$(\frac{1}{2}, 1] \quad (3)$$

$$(2, 2/5) \quad (2)$$

$$[2, 2/5) \quad (1)$$

۱۲. اگر $\sin(\frac{180^\circ - \cos x}{6}) = a$ باشد، کدام بازه زیر حدود تغییرات a را نشان می‌دهد؟

$$[-\frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2}] \quad (4)$$

$$(-\frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2}) \quad (3)$$

$$[-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}] \quad (2)$$

$$(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}) \quad (1)$$

۱۳. حاصل عددی $\cos 22^\circ / 5^\circ + \cos 45^\circ + \cos 67^\circ / 5^\circ + \cos 90^\circ + \cos 112^\circ / 5^\circ + \cos 135^\circ + \cos 157^\circ / 5^\circ$ کدام است؟

$$1 \quad (4)$$

$$\text{صفرا} \quad (3)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{2} \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

۱۴. اگر $\cot x - \frac{1+\cos x}{\sin x}$ بیشترین مقدار چهقدر است؟

$$2 \quad (4)$$

$$\sqrt{3} \quad (3)$$

$$1 \quad (2)$$

$$0 \quad (1)$$

۱۵. زاویه بین خط $d: \sqrt{3}y = x + 1$ و نیمساز ناحیه اول و سوم چقدر است؟

$$15^\circ \quad (4)$$

$$135^\circ \quad (3)$$

$$45^\circ \quad (2)$$

$$75^\circ \quad (1)$$

۱۶. اگر $A = \frac{\cos^4 x}{3 + \sin^2 x}$ حاصل $\cot x = 2$ کدام است؟

$$\frac{2}{5} \quad (4)$$

$$\frac{3}{10} \quad (3)$$

$$\frac{1}{5} \quad (2)$$

$$\frac{1}{10} \quad (1)$$

۱۷. اگر $\cos x = \sqrt{\frac{\cot x}{\cot x - a}}$; ($a \in \mathbb{R}$)، انتهای کمان x در کدام ناحیه مثلثاتی است؟

$$4\text{ چهارم} \quad (4)$$

$$3\text{ سوم} \quad (3)$$

$$2\text{ دوم} \quad (2)$$

$$1\text{ اول} \quad (1)$$

۱۸. ساده شده عبارت $\frac{\tan^4 x - \sin^4 x}{\sin^4 x - 3\sin^2 x + 2}$ کدام است؟

$$\tan^4 x \quad (4)$$

$$\tan^6 x \quad (3)$$

$$\tan^2 x \quad (2)$$

$$\tan^3 x \quad (1)$$

۱۹. اگر $\sqrt{\sin^2 \alpha(1 + \cot \alpha) + \cos^2 \alpha(1 + \tan \alpha)}$ کدام است؟

$$\sin \alpha - \cos \alpha \quad (4)$$

$$\sin \alpha + \cos \alpha \quad (3)$$

$$-\sin \alpha - \cos \alpha \quad (2)$$

$$\cos \alpha - \sin \alpha \quad (1)$$

۲۰. اگر $\sqrt{\tan x} + \sqrt{\cot x}$ باشد حاصل $\sin x + \cos x = \frac{4}{3}$ چهقدر است؟

$$\frac{18}{7} \quad (4)$$

$$4\sqrt{\frac{2}{7}} \quad (3)$$

$$3\sqrt{\frac{2}{7}} \quad (2)$$

$$5\sqrt{\frac{2}{7}} \quad (1)$$

۲۱. اگر $\cos x \sqrt{1 + \tan^2 x} > \sqrt{1 + 2\sin x \cos x}$ آنگاه انتهای کمان x در کدام ناحیه است؟

$$4\text{ چهارم} \quad (4)$$

$$3\text{ سوم} \quad (3)$$

$$2\text{ دوم} \quad (2)$$

$$1\text{ اول} \quad (1)$$

۲۲. در صورتی که $\tan \theta = \frac{\sin \theta}{\sin \theta - \cos \theta} = \frac{3}{2}$ ، مقدار $\tan \theta$ برابر کدام است؟

$$1 \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

$$3 \quad (2)$$

$$4 \quad (1)$$

(لکلور)

۲۳. اگر $\cos x < 0$ و $\tan x = -\frac{1}{2}$ ، مقدار $\sin x$ کدام است؟

$$\frac{\sqrt{5}}{5} \quad (4)$$

$$-\frac{\sqrt{3}}{3} \quad (3)$$

$$-\frac{\sqrt{5}}{5} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{2} \quad (1)$$

۲۴. اگر $\tan a = -\frac{1}{3}$ و انتهای زاویه a در موقعیت استاندارد در ربع چهارم مثلثاتی باشد، مختصات محل برخورد ضلع انتهای زاویه با دایره مثلثاتی کدام است؟

$$\left(\frac{3}{\sqrt{10}}, -\frac{1}{\sqrt{10}}\right) \quad (4)$$

$$(1, -\frac{1}{3}) \quad (3)$$

$$\left(\frac{1}{\sqrt{10}}, -\frac{3}{\sqrt{10}}\right) \quad (2)$$

$$(1, -3) \quad (1)$$

(لکلور)

۲۵. اگر $\sin x + \frac{1}{\sin x} = 2$ باشد، آنگاه مقدار عبارت $\sin^3 x + \cos^5 x$ چقدر است؟

$$\sqrt{2} - 1 \quad (4)$$

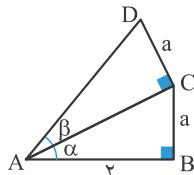
$$2 - \sqrt{2} \quad (3)$$

$$1 \quad (2)$$

$$2 \quad (1)$$

مثلثات

آزمون پاسخ نامه

فرجه ۱

۱

$$\begin{aligned} AC^2 &= AB^2 + BC^2 \Rightarrow AC^2 = 2^2 + a^2 = 4 + a^2 \Rightarrow AC = \sqrt{4 + a^2} \\ \tan \alpha &= \frac{BC}{AB} = \frac{a}{2} \\ \tan \beta &= \frac{CD}{AC} = \frac{a}{\sqrt{4 + a^2}} \end{aligned} \Rightarrow \frac{\tan \alpha}{\tan \beta} = \frac{\frac{a}{2}}{\frac{a}{\sqrt{4 + a^2}}} = \frac{1}{\frac{1}{\sqrt{4 + a^2}}} = \sqrt{4 + a^2}$$

فرجه ۲

۲

$$-1 \leq \sin x \leq 1$$

نکته برای مقدار سینوس هر زاویه‌ای می‌دانیم:

$$-1 \leq 3m+1 \leq 1 \Rightarrow -1-1 \leq 3m+1-1 \leq 1-1 \Rightarrow -2 \leq 3m \leq 0 \Rightarrow -\frac{2}{3} \leq m \leq 0$$

فرجه ۳

۳

$$\sin 2\hat{A} = \sin 3\hat{B} \Rightarrow 2\hat{A} = 3\hat{B} \quad (1)$$

$$\text{از طرفی } \hat{A} + \hat{B} + \hat{C} = 180^\circ \xrightarrow{\hat{C}=105^\circ} \hat{A} + \hat{B} = 75 \quad (2)$$

$$\Rightarrow \hat{A} + \frac{2}{3}\hat{A} = 75 \Rightarrow \frac{5\hat{A}}{3} = 75 \Rightarrow \hat{A} = 45^\circ$$

فرجه ۴

۴

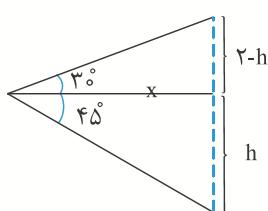
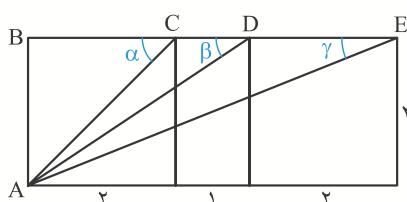
$$AC^2 = AB^2 + BC^2 = 2^2 + 2^2 = 4 + 4 = 8 \Rightarrow AC = \sqrt{8} = 2\sqrt{2}$$

$$AD^2 = AB^2 + BD^2 = 2^2 + 3^2 = 4 + 9 = 13 \Rightarrow AD = \sqrt{13}$$

$$\begin{aligned} \sin \alpha &= \frac{AB}{AC} = \frac{2}{2\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{2} \\ \cos \beta &= \frac{BD}{AD} = \frac{3}{\sqrt{13}} = \frac{3\sqrt{13}}{13} \\ \tan \gamma &= \frac{AB}{BE} = \frac{2}{5} \end{aligned} \Rightarrow \sin \alpha + \sqrt{2} \cos \beta - \sqrt{2} \tan \gamma = \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{3\sqrt{13}}{13} - \frac{2}{5}$$

فرجه ۵

۵

$$\tan 45^\circ = \frac{h}{x} \Rightarrow 1 = \frac{h}{x} \Rightarrow h = x \quad (1)$$

$$\tan 30^\circ = \frac{2-h}{x} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{3} = \frac{2-h}{x} \Rightarrow 2-h = \frac{x\sqrt{3}}{3} \quad (2)$$

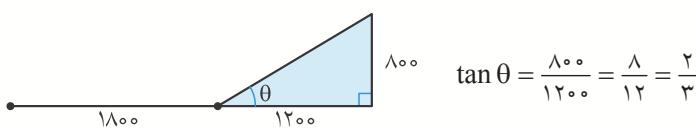
مطابق شکل مقابل داریم:

از جمع طرفین روابط (۱) و (۲) داریم:

$$2 = x + x \frac{\sqrt{3}}{3} \Rightarrow x(1 + \frac{\sqrt{3}}{3}) = 2 \Rightarrow x = \frac{2}{1 + \frac{\sqrt{3}}{3}} = \frac{2}{\frac{3+\sqrt{3}}{3}} = \frac{6(3-\sqrt{3})}{9-3} = 3 - \sqrt{3}$$

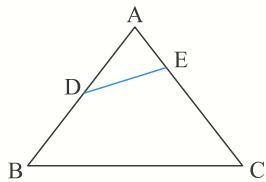
فرجه ۶

۶

$$\tan \theta = \frac{80^\circ}{120^\circ} = \frac{8}{12} = \frac{2}{3}$$

با توجه به مفروضات مسئله شکل مقابل را رسم می‌کنیم و داریم:

$$\frac{DA}{DB} = \frac{2}{3} \Rightarrow AD = \frac{2}{5} AB \quad (1)$$

$$\frac{EA}{EC} = \frac{3}{5} \Rightarrow AE = \frac{3}{8} AC \quad (2)$$

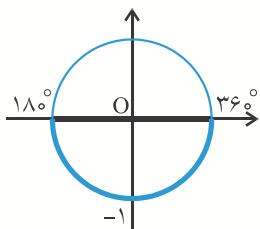
از طرفی دو مثلث $\triangle ABC$ و $\triangle ADE$ در زاویه $\hat{A}$ مشترک هستند پس مساحت دو مثلث را با اصلاح مجاور به زاویه مشترک می‌نویسیم
یعنی:

$$\frac{S_{\triangle ADE}}{S_{\triangle ABC}} = \frac{\frac{1}{2} \times AD \times AE \times \sin \hat{A}}{\frac{1}{2} \times AB \times AC \times \sin \hat{A}} \stackrel{\text{طبق}}{=} \frac{\frac{2}{5} AB \times \frac{3}{8} AC}{AB \times AC} = \frac{3}{20} = \frac{15}{100}$$

$$90^\circ < x < 180^\circ \Rightarrow 180^\circ < 2x < 360^\circ$$

$$\cos \theta = \cos(-\theta) \Rightarrow \cos 2x = \cos(-2x) \Rightarrow \frac{1}{2} \cos 2x = \frac{1}{2} \cos(-2x)$$

محدوده $2x$ را روی دایره مثلثاتی می‌بینیم:

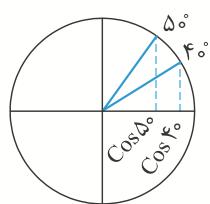
پس داریم:

$$-1 < \cos 2x < 1 \xrightarrow{\cos 2x = \cos(-2x)} -1 < \cos(-2x) < 1 \Rightarrow$$

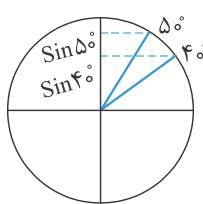
$$-\frac{1}{2} < \frac{1}{2} \cos(-2x) < \frac{1}{2} \Rightarrow \left(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \right)$$

می‌دانیم در ناحیه اول مثلثاتی با افزایش مقدار زاویه حاده α ، $\sin \alpha$ و $\tan \alpha$ افزایش ولی $\cos \alpha$ و $\cot \alpha$ کاهش می‌یابند
به بیان دیگر در ناحیه اول برای زاویه حاده α توابع $\sin \alpha$ و $\tan \alpha$ صعودی و توابع $\cos \alpha$ و $\cot \alpha$ نزولی‌اند پس در این سؤال
چون $40^\circ < 50^\circ < 45^\circ$ می‌توان نتیجه گرفت $\cos 50^\circ < \cos 40^\circ < \cos 45^\circ$ است و گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

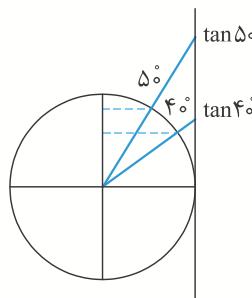
این مطلب را در شکل‌های زیر نیز می‌توان مشاهده کرد:

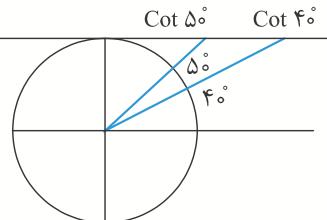
$$\cos 50^\circ < \cos 40^\circ$$

$$\sin 50^\circ > \sin 40^\circ$$

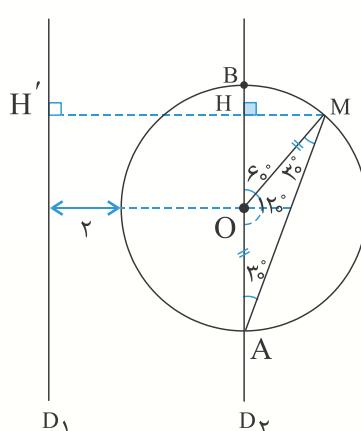
$$\tan 50^\circ > \tan 40^\circ$$

$$\cot 50^\circ < \cot 40^\circ$$

۱۰. تمرین

با توجه به شکل مقابل چون زاویه $\widehat{BOM} = 60^\circ$ است لذا $\widehat{BAM} = 30^\circ$ می‌باشد. همچنین در مثلث قائم‌الزاویه OMH داریم:

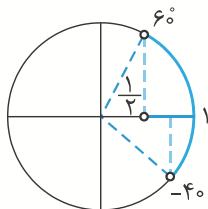
$$\sin 60^\circ = \frac{MH}{OM} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{MH}{2} \Rightarrow MH = \frac{3\sqrt{3}}{2}$$

پس فاصله نقطه M از خط D_1 با توجه به موازی بودن دو خط D_1, D_2 برابر است با:

$$MH' = MH + HH' = MH + (R + 1) \stackrel{R=3}{=} \frac{3\sqrt{3}}{2} + 5$$

۱۱. تمرین

طبق فرض $-20^\circ < x < 30^\circ \Rightarrow -40^\circ < 2x < 60^\circ$

مطابق شکل مقابل می‌بینیم هرگاه $2x$ از -40° درجه تا 60° درجه تا 1 تغییر کند مقدار $\cos 2x$ از $\frac{1}{2}$ تا 1 تغییر

می‌کند البته $\cos 2x$ مقدار 1 را می‌تواند داشته باشد ولی مقدار $\frac{1}{2}$ را نمی‌تواند اختیار کند به بیان دیگر $\frac{1}{2} \leq \cos 2x \leq 1$ است. در اینجا نیازی به دانستن مقدار $\cos(-40^\circ)$ نیست چون

$$\cos 2x = \frac{2m-3}{2}. \cos 60^\circ < \cos(-40^\circ)$$

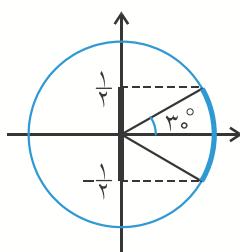
$$\frac{1}{2} < \frac{2m-3}{2} \leq 1 \Rightarrow 1 < 2m-3 \leq 2 \Rightarrow 4 < 2m \leq 5 \Rightarrow 2 < m \leq 2.5$$

۱۲. تمرین

$$-1 \leq \cos x \leq 1 \Rightarrow -30^\circ \leq \frac{180^\circ \cos x}{6} \leq 30^\circ$$

اگر فرض کیم $\alpha = \frac{180^\circ \cos x}{6}$ محدوده α به صورت رنگی و پُرزنگ در شکل

مشخص شده است. پس $-\frac{1}{2} \leq \sin \alpha \leq \frac{1}{2}$ است.

۱۳. تمرین

$$\cos 157.5^\circ = \cos(180^\circ - 22.5^\circ) = -\cos 22.5^\circ$$

$$\cos 112.5^\circ = \cos(180^\circ - 67.5^\circ) = -\cos 67.5^\circ$$

$$\cos 135^\circ = \cos(180^\circ - 45^\circ) = -\cos 45^\circ$$

$$\cos 90^\circ = 0$$

پس حاصل عبارت خواسته شده برابر 0 است.

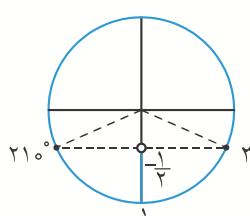
۱۴. تمرین

ابتدا عبارت داده شده را ساده می‌کنیم:

سپس با توجه به این که $210^\circ \leq x \leq 330^\circ$ است باید محدوده تغییرات $\frac{-1}{\sin x}$ را به دست آوریم.

همان‌طور که در شکل مقابل می‌بینیم وقتی x در بازه $[210^\circ, 330^\circ]$ تغییر می‌کند مقدار $\sin x$ در

بازه $[-\frac{1}{2}, -1]$ است.

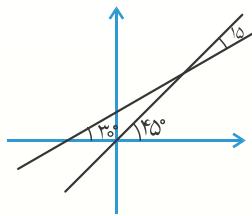
$$-1 \leq \sin x \leq -\frac{1}{2} \Rightarrow \frac{1}{2} \leq -\sin x \leq 1 \Rightarrow 1 \leq \frac{1}{-\sin x} \leq 2 \Rightarrow \max\left(-\frac{1}{\sin x}\right) = 2$$

پس:

کرنیز ۱۵

۱۶۸

دایری
دیگر
نحوه
نمایش
تئوری

$$d : \sqrt{3}y = x + 1 \Rightarrow y = \frac{1}{\sqrt{3}}x + \frac{1}{\sqrt{3}} \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{3}} = \tan \theta \Rightarrow \theta = 30^\circ$$

با توجه به شکل، زاویه بین خط d و نیمساز ناحیه‌های اول و سوم برابر است با 15° .

کرنیز ۱۶

$$A = \frac{\cos^4 x}{3 + \sin^2 x} - \frac{\sin^4 x}{\cos^2 x} \xrightarrow[\text{تقسیم می‌کنیم}]{} A = \frac{\frac{\cos^4 x}{\sin^4 x}}{3\left(\frac{1}{\sin^4 x}\right) + \frac{\sin^2 x}{\sin^4 x}} = \frac{\cot^4 x}{3\left(\frac{1}{\sin^2 x}\right)^2 + \frac{1}{\sin^2 x}} = \frac{\cot^4 x}{3(1 + \cot^2 x)^2 + (1 + \cot^2 x)}$$

$$\xrightarrow[\text{طبق فرض}]{\cot x = 2} A = \frac{2^4}{3(5)^2 + 5} = \frac{16}{80} = \frac{1}{5}$$

کرنیز ۱۷

$$\text{چون } \cos x > 0 \text{ پس می‌توان نتیجه گرفت } \cos x > 0 \text{ است. (چون سمت راست تساوی همواره مثبت است.)}$$

$$\Rightarrow \cos^2 x = \frac{\cot x}{\cot x - a^2} \xrightarrow[\text{دو طرف تساوی را عکس می‌کنیم}]{} \frac{1}{\cos^2 x} = \frac{\cot x - a^2}{\cot x} \Rightarrow 1 + \tan^2 x = \frac{\cot x - a^2}{\cot x}$$

$$\Rightarrow \cot x + \tan x = \cot x - a^2 \Rightarrow \tan x = -a^2 < 0.$$

پس باید انتهای کمان x در ناحیه دوم و یا چهارم باشد.

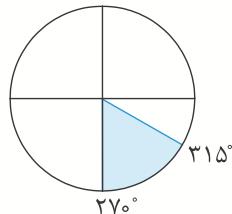
از طرفی چون $\cot x > 0$ پس قطعاً انتهای کمان x در ناحیه چهارم است.

کرنیز ۱۸

$$\begin{aligned} \frac{\tan^4 x - \sin^4 x}{\sin^4 x - 2 \sin^2 x + 2} &= \frac{\tan^4 x (1 - \frac{\sin^4 x}{\tan^4 x})}{(\sin^2 x - 1)(\sin^2 x - 2)} = \frac{\tan^4 x (1 - \cos^4 x)}{(\sin^2 x - 1)(\sin^2 x - 2)} = \frac{\tan^4 x (1 - \cos^2 x)(1 + \cos^2 x)}{-(1 - \sin^2 x)(1 - \cos^2 x - 2)} \\ &= \frac{\tan^4 x \sin^2 x (1 + \cos^2 x)}{-\cos^2 x(-(1 + \cos^2 x))} = \tan^4 x \cdot \tan^2 x = \tan^6 x \end{aligned}$$

کرنیز ۱۹

$$A = \sqrt{\sin^2 \alpha (1 + \cot \alpha) + \cos^2 \alpha (1 + \tan \alpha)} = \sqrt{\sin^2 \alpha (1 + \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha}) + \cos^2 \alpha (1 + \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha})} \\ = \sqrt{\sin^2 \alpha + \sin \alpha \cos \alpha + \cos^2 \alpha + \cos \alpha \sin \alpha} = \sqrt{\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha + 2 \sin \alpha \cos \alpha} = \sqrt{(\sin \alpha + \cos \alpha)^2} = |\sin \alpha + \cos \alpha|$$

$$270^\circ < \alpha < 315^\circ \Rightarrow \begin{cases} \sin \alpha < 0 \\ \cos \alpha > 0 \end{cases}$$

با توجه به این‌که:

و نیز در بازه داده شده $|\sin \alpha| > |\cos \alpha|$ لذا عبارت $|\sin \alpha + \cos \alpha|$ است پس:

$$A = |\sin \alpha + \cos \alpha| = -\sin \alpha - \cos \alpha$$

کرنیز ۲۰

$$A = \sqrt{\tan x + \sqrt{\cot x}} \Rightarrow A^2 = \tan x + \cot x + 2\sqrt{\tan x \cdot \cot x} \Rightarrow A^2 = \tan x + \cot x + 2 = \frac{\sin x}{\cos x} + \frac{\cos x}{\sin x} + 2 = \frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin x \cos x} + 2 \\ \Rightarrow A^2 = \frac{1}{\sin x \cos x} + 2$$

$$\sin x + \cos x = \frac{4}{3} \Rightarrow (\sin x + \cos x)^2 = \frac{16}{9} \Rightarrow 1 + 2 \sin x \cos x = \frac{16}{9} \Rightarrow \sin x \cos x = \frac{7}{18}$$

با توجه به فرض داریم:

$$A^2 = \frac{1}{\frac{7}{18}} + 2 = \frac{18}{7} + 2 = \frac{32}{7} \Rightarrow A = \sqrt{\frac{32}{7}} = 4\sqrt{\frac{2}{7}}$$

پس:

گزینه ۲۱

از نامساوی $\cos x\sqrt{1+\tan^2 x} > \sqrt{1+2\sin x \cos x} \geq 0$ می‌توانیم نتیجه بگیریم که $\cos x > 0$ است.

$$\begin{aligned} \cos x\sqrt{1+\tan^2 x} &= \cos x\sqrt{\frac{1}{\cos^2 x}} = \cos x\left(\frac{1}{|\cos x|}\right) = 1 \Rightarrow \sqrt{1+2\sin x \cos x} < 1 \Rightarrow 1+2\sin x \cos x < 1 \\ &\Rightarrow 2\sin x \cos x < 0 \xrightarrow[\cos x > 0]{\text{چون}} \sin x < 0 \end{aligned}$$

از طرفی:

با توجه به این‌که $\sin x < 0$, $\cos x > 0$ پس انتهای کمان x در ناحیه چهارم است.

گزینه ۲۲

$$\frac{\sin \theta}{\sin \theta - \cos \theta} = \frac{3}{2} \Rightarrow 2\sin \theta = 3(\sin \theta - \cos \theta) \Rightarrow 2\sin \theta = 3\sin \theta - 3\cos \theta \Rightarrow$$

$$-\sin \theta = -3\cos \theta \Rightarrow \frac{\sin \theta}{\cos \theta} = 3 \Rightarrow \tan \theta = 3$$

گزینه ۲۳

ابتدا علامت $\sin x$ را پیدا می‌کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} \tan x < 0 \Rightarrow \text{در ناحیه دوم یا چهارم} \\ \cos x < 0 \Rightarrow \text{در ناحیه دوم یا سوم} \end{array} \right\} \Rightarrow x \Rightarrow \sin x > 0$$

سپس به کمک اتحادهایی که یاد گرفتیم، داریم:

$$\tan x = -\frac{1}{3} \Rightarrow \cot x = -3$$

$$\frac{1}{\sin^2 x} = 1 + \cot^2 x \Rightarrow \frac{1}{\sin^2 x} = 1 + (-3)^2 = 1 + 9 = 10 \Rightarrow \sin^2 x = \frac{1}{10} \xrightarrow{\sin x > 0} \sin x = \frac{1}{\sqrt{10}} = \frac{\sqrt{10}}{10}$$

گزینه ۲۴

a در ناحیه چهارم است، پس $\cos a > 0$ و $\sin a < 0$.

به کمک اتحادهایی که یاد گرفتیم، داریم:

$$\tan a = -\frac{1}{3} \Rightarrow \cot a = -3$$

$$\frac{1}{\cos^2 a} = 1 + \tan^2 a \Rightarrow \frac{1}{\cos^2 a} = 1 + \left(-\frac{1}{3}\right)^2 = 1 + \frac{1}{9} = \frac{10}{9} \Rightarrow \cos^2 a = \frac{9}{10} \xrightarrow{\cos a > 0} \cos a = \frac{3}{\sqrt{10}}$$

$$\frac{1}{\sin^2 a} = 1 + \cot^2 a \Rightarrow \frac{1}{\sin^2 a} = 1 + (-3)^2 = 1 + 9 = 10 \Rightarrow \sin^2 a = \frac{1}{10} \xrightarrow{\sin a < 0} \sin a = -\frac{1}{\sqrt{10}}$$

پس مختصات محل برخورد با دایره مثلثاتی $(\frac{3}{\sqrt{10}}, -\frac{1}{\sqrt{10}})$ است.

گزینه ۲۵

فرض می‌کیم $\sin x = a$, پس:

$$\sin x + \frac{1}{\sin x} = 2 \Rightarrow a + \frac{1}{a} = 2 \Rightarrow a \times \left(a + \frac{1}{a}\right) = 2a \Rightarrow a^2 + 1 = 2a \Rightarrow a^2 + 1 - 2a = 0 \Rightarrow (a-1)^2 = 0 \Rightarrow a = 1$$

$a = 1 \Rightarrow \sin x = 1 \Rightarrow \cos x = 0$.

پس داریم:

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1^2 + 0^2 = 1$$